

РЕШЕНИЕ

№ 2722

гр. София, 03.06.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 69 състав, в публично заседание на 29.05.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Милена Славейкова

при участието на секретаря Грета Грозданова и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **590** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 87 от Закона за убежището и бежанците /ЗУБ/, във връзка с чл. 145 и следващите от АПК.

Образувано е по жалба на Т. С. И., ЛНЧ [ЕГН], гражданин на И., [дата на раждане] в [населено място], И., срещу Решение № 7421 от 19.12.2019 г. на председателя на Държавната агенция за бежанците (ДАБ) при МС, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т.4, във връзка с чл.8 и чл.9 от ЗУБ е отхвърлена молбата му за предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут.

В жалбата се сочи, че оспореният акт е издаден в противоречие с материалния закон и при неизпълнение на указанията, дадени със съдебно решение № 4503 от 01.07.2019 г. по адм.д.№ 2134/2019 г. на АССГ относно приложението на чл.9, ал.8 ЗУБ. Визира липса на мотиви относно сигурността на семейството при евентуално връщане в страната на произход, вкл. при актуални данни на ВКБООН за влошаване на обстановката в Иракски К..

Ответникът председател на ДАБ оспорва жалбата чрез юрк. С..

Представителят на СГП намира жалбата за основателна и моли да бъде отхвърлена.

Административен Съд С. – град, I отделение, 69 състав, след като взе предвид наведените в жалбата доводи, становището на представителя на СГП и се запозна със приетите по делото писмени доказателства, намира за установено, от фактическа страна, следното:

Между страните не се спори, че с молба рег. № 3560 от 02.12.2016 г. до Държавната агенция за бежанците Т. С. И. е поискал за първи път предоставяне на международна

закрила. В проведеното на 09.12.2016 г. интервю кандидатът е заявил, че е роден в [населено място], на 7 км от [населено място], но е живял в [населено място]. Със семейството си е напуснал И. на 17.08.2016 г. нелегално за Турция, И.. В България влезли в края на ноември 2016 г. Напуснал И. заради войната и защото се страхувал за децата си – Ислямска държава била на няколко километра от [населено място], който се контролирал от П.. Не можел да отглежда децата си в тези условия. Изявил е твърдо желание да отиде в Германия.

Постановено е решение № 11001 от 31.05.2017 г. на председателя на ДАБ, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т.4, във връзка с чл.8 и чл.9 от ЗУБ молбата е отхвърлена. Административният орган е приел, че мотивът на кандидата за напускане на страната на произход е стремежът към по-добър живот за него и семейството му, с конкретна цел – Германия, за което свидетелствал фактът, че е напуснал България и е заловен в С.. Обсъдена е обстановката в [населено място], определена като нестабилна поради боевете между групировката Ислямска държава и иракските официални власти, но е прието, че това не е достатъчно за предоставяне на субсидиарна закрила по чл.9, ал.1, б.“в“ ЗУБ, както и, че кандидатът може безпрепятствено да се завърне в [населено място] по смисъла на чл.9, ал.5 ЗУБ, където последно е пребивавал в И..

С решение № 4664 от 12.07.2017 г. по адм.д.№ 6451/2017 г. на АССГ, оставено в сила с решение № 4186/30.03.2018 г. по адм.д.№ 9302/2017 г. на ВАС, е отхвърлено оспорването срещу решение № 11001 от 31.05.2017 г. на ДАБ.

Кандидатът е подал последваща молба за закрила рег. №УП-19350 от 09.10.2018 г., която на основание чл.76б, ал.1, т.2 ЗУБ не е допусната до разглеждане с решение № 60-ОК от 19.10.2018 г. на интервюиращ орган при ДАБ.

Със съдебно решение № 4503 от 01.07.2019 г. по адм.д.№ 2134/2019 г. на АССГ е отменено решение № 60-ОК от 19.10.2018 г. и преписката е върната за ново произнасяне.

Кандидатът е подал молба за закрила рег.№ УП-19349 от 16.07.2019 г. На проведеното на 26.07.2019 г. интервю чужденецът заявил, че със семейството си живеел в [населено място], превзет от Ислямска държава на 10.06.2014 г. На 18.06.2014 г. представители на ИД дошли при него да искат пари – имал офис в града и се занимавал с търговия. Решил да подходи тактично и изчака да изчака до м.юли 2014 г., но тогава разграбили и взривили склада му със стока. Той взел семейството си и отишъл в [населено място], където бил роден. Първоначално живеели в бежански лагер „Б.“. След 10 дни получил призовка от силите за сигурност в Ш., които го търсели, защото по времето на С. Х. неговият баща имал имотен спор. Бил предупреден, че заради този спор не може да остане в града. Получил информация, че домът му в [населено място] е ограбен и унищожен. В М. било пълно с всякакви групировки и там нямало живот. Баща му членувал в партията на С. Х. БААС от 60-те години на миналия век до 2003 г. Тогава семейството било финансово добре, вкл. чужденецът имал свой бизнес и голям магазин за строителни материали.

С писмо рег. № М-11538 от 08.08.2019 г. и на основание чл.41, ал.1, т.1 ЗДАНС Агенцията не е възразила по предоставяне на закрила на кандидата.

Постановено е оспореното решение № 7421 от 19.12.2019 г. на председателя на ДАБ при МС, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т.4, във връзка с чл.8 и чл.9 от ЗУБ, е отхвърлена молбата за предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут. За да постанови акта си, административният орган е приел, че при второто интервю кандидатът е изложил различни от предходните мотиви за търсената закрила. След

подробно възпроизвеждане на новата бежанска история и сравнението ѝ с тази от предходното интервю, председателят на ДАБ е приел изложените факти за недостовърни, респ. неоснователни при липса на риск за неговия живот и свобода в страната на произход. Личното положение на чужденеца е обсъдено съвкупно с бежанската история на съпругата Б. И. А. и малолетните им деца, където също са установени отделни противоречия, които навеждали на съзнателно представяне на неверни факти и злоупотреба с бежанското право.

Изложени са допълнителни мотиви, че заявените от чуждия гражданин причини за напускане на страната на произход не попадат в приложното поле на ЗУБ и за него не е налице риск от преследване в И., където той не е арестуван, съден и осъждан. Изложени са подробни съображения за липса на преследване по причините, посочени в чл.8, ал.1 ЗУБ, както и риск от посегателства по смисъла на чл.9, ал.1, т.1 и т.2 ЗУБ. Общата обстановка в И. не давала основание за опасение от преследване по смисъла на Ж. конвенция от 1951 г. и съгласно чл.9, ал.1, т.3 ЗУБ. В светлината на тълкуването, дадено от Съда на Европейския съюз (СЕС) в решение от 17.02.2009 г. по дело С-465/07 административният орган е приел, че спрямо кандидата не съществува реална опасност от тежки заплахи срещу живота и личността в случай на въоръжен конфликт. Чрез позоваване на актуални справки вх.№ МД-432 от 22.07.2019 г. и вх.№ МД-426 от 17.07.2019 г. на Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ е направен извод, че въпреки спорадичните инциденти обстановката в М. не достига до границите на въоръжен конфликт, а напротив – трите провинции на Иракски К. – А., С. и Д. се радват на стабилно състояние на сигурността от началото на 2014 г. Цитирана е информация, че Норвежки бежански съвет ремонтира и възстановява къщи за повече от 5200 души в М., където имало увеличение на завръщащите се лица. Изложени са и доводи относно възможността за образование в М.. За семейството на Т. С. И. имало възможност да се установи и на друго място в страната на произход. Обсъдена е разпоредбата на чл.9, ал.8 ЗУБ във връзка със здравословното състояние на Г. Т. С., но е прието, че за детето не съществува риск и реална опасност поради невъзможност за достъп до закрила в страната на произход. Прието е, че липсват основания за предоставяне на статут по чл.8, ал.9 и чл.9, ал.6 ЗУБ.

Административен Съд С. – град, I отделение, 69 състав, след преценка на събраните по делото доказателства по отделно и в съвкупност и съобразявайки доводите на страните, приема от правна страна следното:

По допустимостта на жалбата: Оспореното решение е връчено на на 03.01.2020 г. Жалбата е подадена чрез административния орган на 13.01.2020, т.е. в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК, от надлежна страна по смисъла на чл.147, ал.1 АПК и срещу подлежащ на оспорване акт съгласно чл.87 ЗУБ, поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е частично основателна.

При служебната проверка по чл.168 АПК съдът намира, че оспореният акт е издаден от компетентен административен орган по чл.75, ал.1, вр. чл.48, ал.1, т.1 ЗУБ, в установената форма и без допуснати съществени процесуални нарушения. Производство по чл.68, ал.1, т.1 ЗУБ е образувано във връзка с указанията, дадени в съдебно решение № 4503 от 01.07.2019 г. по адм.д.№ 2134/2019 г. на АССГ, които съдът намира за изпълнени във връзка с основанията за нищожност по чл.177, ал.2 АПК. Спорът между страните е материалноправен – относно наличието на основания за статут по чл.8 и чл.9 ЗУБ.

Съгласно декларираната цел в Преамбюла на Ж. конвенция за статута на бежанците, същата е приета от ООН през 1951 г. в потвърждение на принципа, че всички хора се ползват от основните права и свободи без дискриминация, като проява на дълбока загриженост към съдбата на бежанците и стремеж да им се осигури упражняването на основни права и свободи във възможно най-голяма степен, като се разриши обхватът на действие на досега предоставяната им закрила. Тази конвенция винаги е сочена като „крайъгълен камък“ в международноправния режим за закрила на бежанците и на Общата политика на Европейския съюз (ЕС) в областта на убежището. Общата европейска система за убежище е основана на цялостното и пълно прилагане на Ж. конвенция от 28 юли 1951 г. за статута на бежанците („Ж. конвенция“), допълнена с Нюйоркския протокол от 31 януари 1967 г. („Протокола“), и по този начин утвърждава принципът за забрана на връщането, като гарантира, че никое лице няма да бъде върнато на територията, на която то би било изложено на опасност от преследване. В съответствие с така декларираната цел европейската система за убежище предоставя допълнителни мерки за субсидиарна закрила, които предлагат сходен на бежанския статут на всяко лице, което се нуждае от такава закрила. В основата на европейската система за убежище също са поставени основните права на човека – мотив, който е в основата на приемане на Ж. конвенция, но очевидно промените в общественото развитие и динамиката в съвременния глобален свят обосновават законодателно разширяване на международната закрила, свързано с устойчивото развитие на идеите за основните човешки права и свободи.

Така, по силата на пар.16 от Преамбюла на Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила (Директива 2011/95/ЕС) настоящата директива зачита основните права и съблюдава принципите, признати по-специално в Хартата на основните права на Европейския съюз, като по-специално има за цел да гарантира пълното зачитане на човешкото достойнство и правото на убежище на лицата, подали молба за убежище, и на придружаващите ги членове на тяхното семейство. П.18 от Преамбюла на Директива 2011/95/ЕС утвърждава приложението в сферата на международната закрила на „Висшият интерес на детето“, който следва да има първостепенно значение за държавите-членки при изпълнението на директивата, в съответствие с Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на детето от 1989 г. Пак там е посочено, че при определяне на висшия интерес на детето държавите-членки следва да обръщат особено внимание на принципа за цялостта на семейството, благоденствието и социалното развитие на непълнолетното лице, на съображения, свързани със сигурността и безопасността, както и на мнението на непълнолетното лице, в зависимост от неговата възраст или степен на зрялост. Съгласно пар.28 от Преамбюла на Директива 2011/95/ЕС при разглеждането на молбите за международна закрила, представени от непълнолетни лица, държавите-членки следва да вземат предвид специфичните форми на преследване на децата. Критериите, въз основа на които се признава субсидиарна закрила, следва да бъдат определени на основата на международните задължения, произтичащи от актовете за правата на човека (пар.34 от Преамбюла на Директива 2011/95/ЕС).

Според Съобщение на Европейската комисия до Европейския парламент и Съвета относно Закрилата на децата мигранти от 12.04.2017 г. - Закрилата на децата е преди всичко отстояване на европейските ценности за зачитане на правата на човека, човешко достойнство и солидарност. Тя означава също така прилагане на правото на Европейския съюз и спазване на Хартата на основните права на Европейския съюз и международното право в областта на правата на човека във връзка с правата на детето. Посочено е, че закрилата на всички деца мигранти, независимо какъв е техният статут, на всички етапи на миграцията представлява приоритет. Трайните решения са от съществено значение за осигуряването на нормални и стабилни условия за всички деца в дългосрочен план. При идентифицирането на трайни решения трябва да се разглеждат всички варианти, като например интеграция в държава — членка на ЕС, връщане в държавата на произход, презаселване или събиране с членове на семейството в трета държава. Посочена е необходимостта да бъдат въведени ясни правила относно правния статут на децата, на които не се предоставя убежище, но които няма да бъдат върнати в своята държава на произход. Държавите членки трябва да въведат процедури и процеси, с помощта на които да намират трайни решения на индивидуална база, и ясно да определят ролите и задълженията на лицата, които участват в оценката, за да се избегне ситуация, при която децата са в неведение за своя правен статут за продължителен период от време. През периода на идентифициране на трайно решение трябва да бъде осигурен така също достъп до образование, здравеопазване и психосоциална подкрепа. Накрая, държавите членки трябва да се стремят да осигурят процедури за определянето на статут и разрешаването на статут на пребиваващ за деца, които няма да бъдат върнати, по-специално за онези, които са пребивавали в държавата в продължение на определен период от време. Решенията относно връщането на деца в тяхната държава на произход трябва да отговарят на принципа на забрана за връщане и на висшия интерес на детето, да се основават на оценка на конкретния случай и да са взети в хода на справедлива и ефективна процедура, гарантираща тяхното право на защита и недискриминация. Висшият интерес на детето трябва да се оценява и взема предвид като фактор от първостепенно значение във всички действия или решения, които го касаят.

Съдът, в решаващия си състав, приема, че декларираните цели в посочените документи следва да намерят практическо приложение при разглеждането на всяка индивидуална молба за закрила, свързана с запазване цялостта на семейството и висшия интерес на детето. Неоснователни са доводите на ответника за неотносимост на статута на децата към правното положение на техния баща, тъй като релевантните актове на европейското право утвърждават цялостта на семейството като основно човешко право, приложимо и към молбите за международна закрила. Ето защо при преценка наличието на основания за предоставяне на международна закрила на родителите съдът намира за относимо изследването на висшия интерес на придружаващите го деца. В противен случай, горесцитираните принципи биха останали пожелание за спазване на основните човешки права и създаване на пространство на свобода, сигурност и правосъдие, без практическо покритие, каквато очевидно не е декларираната от европейския законодател цел.

Съдът на Европейския съюз (СЕС) последователно вмениява на националния съдия изключително широко задължение за т.нар. съобразено тълкуване на националното право - не само съобразно конкретните общностни норми, но и в съответствие с

общия смисъл и цел на даден общностен акт, вкл. на директива. Още в Решение от 13.11.1990 г. по дело 80/86 М. се приема, че „националната юрисдикция следва да даде на закона, приет в изпълнение на директивата тълкуване и приложение, съобразени с изискванията на общностното право и доколкото е възможно в светлината на буквата и духа на директивата с оглед постигането на определените в нея цели“.

Отнесено към конкретния случай визираното тълкуване изисква проверката за наличието на основания по чл.8 и чл.9 ЗУБ да се направи в светлината на декларираните цели за висшия интерес на детето и запазване на цялостта на семейството. Именно в тази светлина следва да се разгледа и бежанската история на семейството, което е живяло и избягало от [населено място].

По силата на чл.8, ал.1 от ЗУБ, статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който поради основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Съдът намира за обосновани и задълбочени доводите на административния орган за съществени разминавания между бежанската история, изложена от кандидата при първото интервю на 09.12.2016 г. и повторното на 26.07.2019 г., както и между фактите, изложени от двамата съпрузи, които правилно са го навели на извод, че по отношение на чужденеца не се установява преследване по причините, посочени в чл.8, ал.1 ЗУБ. При преценка на всички относими факти и декларации, свързани с личното положение на молителя, съдът намира, че твърденията му не са подкрепени с достоверни доказателства, нито той е разумни положил усилия да обоснове молбата си с някое от основанията по чл.8, ал.1 ЗУБ. Напротив, посочил е, че не членува в политическа партия, не е арестуван и осъждан, лично той или членове на семейството му не са били подложени на физически или психическо насилие. Изложените доводи за племенна вражда във връзка с земеделска земя правилно не са кредитирани от органа като основание по чл.8, ал.1 ЗУБ, обосноваващо основателен страх от преследване, поради тяхната неубедителност и непосочването им като основание за преследване при предходната молба за закрила. Изложеното е основание за отхвърляне на оспорването в тази му част.

На основание чл.73 ЗУБ следва да бъдат обсъдени основанията по чл.9 ЗУБ за предоставяне на хуманитарен статут. В тази връзка съдът съобразява, че оспореното решение е постановено по последваща молба на кандидата за закрила, при която следва да съобрази наличието на нови обстоятелства относно личното му положение или страната на произход.

Според Съвместно съобщение на Европейската комисия до Европейския парламент и Съвета от 08.01.2018 г. - И. е изправен пред мащабно, непосредствено хуманитарно предизвикателство. Тригодишният конфликт в цялата страна е довел до ужасяващи нарушения на основните права на човека за местното население, включително малцинствата, които по всяка вероятност представляват престъпления срещу човечеството, и засегнал тежко социалната структура на страната. Над три милиона иракчани остават вътрешно разселени, а други милиони изпитват остра нужда от хуманитарна помощ. Сред тях са уязвими групи като децата, които са лишени години наред от редовно образование, и жените, които са били подложени на сексуално насилие. В резултат на конфликта има масови разрушения на гражданската

инфраструктура, в това число на системите за водоснабдяване, лечебните заведения и училищата, както и остър недостиг на основните услуги.

Според Доклад на А. интернешънъл от 18.02.2020 г. - [H. rights in the M. E. and N. A.: R. of 2019; I.](#): въпреки приключването на военната кампания за възвръщане на райони от Ислямска държава (ИД) през декември 2017 г., централните сили в И. и Иракски К. продължават да отчитат малки военни операции, включително въздушни удари, насочени към клетки на Ислямска държава в такива райони, особено в районите на А., Д. и Н. (гр. М. е в провинция Н.). Темпът на възстановяване на места, силно засегнати от конфликта, като регионите в А., Н. и С. ал-Д., е бавен. Хуманитарното финансиране продължава да намалява, а пребиваващите в лагери за вътрешно разселени лица съобщават за влошаване на медицинските, образователните и други услуги. След като военните операции на Турция в североизточна С. започнали на 9 октомври, около 17 000 сирийски бежанци избягали в района на Иракски К.. Отделно турските въздушни удари продължили на север от този регион, като се съобщава, че са насочени към членове на Кюрдската работническа партия (ПКК).

В Ръководство за И., издадено от Европейска служба за подкрепа в областта на убежището (ЕСПОУ) от м.юни 2019 г. е изнесена следната информация за провинция Н.: В Н. окупацията на ИДИЛ беше предшествана от години на припокриване на насилствен екстремизъм и организирана престъпност от милиционерски групи. М. е превзет и окупиран от ИДИЛ през юни 2014 г. и върнат в началото на 2017 г. Атаките на ИДИЛ срещу С., З. и Н. равнини доведоха до широко разселване. ИДИЛ не контролира никоя територия в района, но през януари 2019 г. е съобщено, че оспорва контрола на иракските сили за сигурност в *селските части на област М.* Съобщава се, че ИДИЛ разполага с оперативни клетки за атака в [населено място], К., Х. и коридора на газопровода И.-Турция югозападно от М., Б. и С. на границата на С., и продължава да извършва асиметрични атаки срещу иракските сили за сигурност, включващи експлозии и убийства.

Н. е определена като провинцията с най-висока интензивност на насилието по отношение на смъртта на цивилни на 100 000 жители през 2017 г. и отново през 2018 г. Най-високата интензивност на насилствените смъртни случаи през 2018 г. е регистрирана в областите С., където 14 инцидента са причинили 95 насилствени цивилни смъртни случая (113 цивилни смъртни случая на 100 000 жители) и **М.**, където 183 инцидента са причинили 1369 смъртни случая на цивилни (62 цивилни смъртни случая на 100 000 жители). Нивото на унищожаване е високо в Западен М., който остава **напълно унищожен**, и С.. Съобщава се, че **8 милиона тона останки от експлозиви** остават в [населено място]. Инцидентите са чести, а някои райони на града остават недостъпни. Други области в провинцията също претърпяха тежки щети, включително части от окръг Х., подрегиони З. и Р. в Т. и К., и по-специално Ва'ај, градът с най-високо ниво на унищожение в И.. В допълнение към жилищните сгради, инфраструктурата също претърпя щети и трябва да бъде частично преустроена.

Така посочената информация е разгледана в цитираното ръководство на ЕСПОУ в светлината на приложение на чл.15, пар.1, б.“в“ от Директива 2011/95/ЕС, в следствие на което е формиран извод, че самото присъствие в района не би било достатъчно за установяване на реален риск от сериозни вреди съгласно член 15, буква в) от Квалификационната директива. *В провинция Н., обаче, безразборното насилие достига високо ниво и съответно се изисква по-ниско ниво на отделни елементи, за*

да се покажат съществени основания да се смята, че гражданите, върнати на територията, ще бъде изправен пред реален риск от сериозни посягателства по смисъла на член 15 (в) от Квалификационната директива.

Тази информация се потвърждава от С. R. on H. R. P. 2019 – I., изготвен от USDOS (Държавен департамент на САЩ), свobodно достъпен на esoi.net, според който конфликтът е нарушил живота на стотици хиляди хора в цялата страна, особено в губернаторите на Б., А. и Н.. В доклада се съобщава, че силите за сигурност от командването на операциите в Н. са изгнали 36 семейства от А., повечето начело с жени, общо 150 души, и са ги транспортирали до техните райони на произход, против волята им и без да ги оставят да вземат вещите си. Казано им е, че ще бъдат отведени в лагер в А., но всъщност са отведени до домовете им, където голяма част от града е в руини и без основни услуги. Скоро след пристигането си едно семейство избягало от дома си, след като получило заплахи за смърт от местните жители. Семействата, които се връщат на мястото на произход, били изложени на различни видове малтретиране, включително изгонвания, арести, грабежи, сексуално насилие и дискриминация. През август А. I. съобщил, че стотици разселници, предимно жени и деца, са принудително върнати от северния лагер за бежанци, Хамам ал А., в родния си град в Х., въпреки сериозните въпроси, свързани с хуманитарната им сигурност. Според същия доклад, **Западен М.**, област Н., заедно с историческия християнски [населено място] северно от М., остават в руини и почти напълно необитаеми. Експерти по хуманитарна защита оценявали условията в лагерите за вътрешно разселени лица като улесняващи сексуалната експлоатация и насилие. Бежанците и вътрешно разселените лица съобщавали често за сексуален тормоз, както в лагери, така и в градове в **Иракски К.**

В Раздел 6. Дискриминация, обществени злоупотреби и трафик на хора – Жени, на същия доклад е изнесена информация от Главна дирекция „Борба с насилието над жени“ на МВР на Иракски К., която потвърждава 16 случая на убийства на честта сред 22 жертви на убийства на жени в Иракски К. към септември. Пак там са посочени съобщения, че жени и момичета са били сексуално експлоатирани чрез така наречените „временни бракове“ или „бракове за удоволствие“, при които мъжът дава на семейството на момичето или жената зестра в замяна на разрешение да се ожени за нея за определен период. Разследване на ВВС установило случаи на шиитски духовници в Б., които съветвали мъжете как да малтретират момичетата. Млади жени, овдовели и осиротели от агresiите на ИДИЛ, са посочени като особено уязвими към този тип експлоатация, както подробно е описано в доклада на ВВС. В подобни случаи неправителствените организации съобщават, че някои семейства са избрали да омъжат непълнолетните си дъщери в замяна на пари от зестра, вярвайки, че бракът е истински, само за да може момичето да се върне при тях месеци по-късно, понякога бременна.

В секция „Образование“ на същия доклад е посочено, че началното образование е задължително за децата през първите шест години на образование - и до 15-годишна възраст в Иракски К., но равният достъп до образование за момичетата остава предизвикателство, особено в селските и несигурните райони. Скорошни и надеждни статистически данни за записване, посещаемост или завършване не са намерени.

Според Доклад на Австрийски център за изследвания и документация на страната на произход и убежище (ACCORD), публикуван на 27 април 2020 г. на тема „Преглед на разпространението и дейностите на милициите в И.“ - Източниците докладват

по-специално за присъствието на милиции в и около град М., тяхното влияние върху икономиката и търговията, както и за операции, насочени срещу Ислямска държава. Според активист от М., Народни мобилизационни сили (PMF) са най-голямата сила в [населено място]. Те възпрепятстват възстановяването на града, като спират интернет връзките и влияят върху предаването на земята и пазарите. Въпреки заповедта на правителството всички милиции да се изтеглят и интегрират в армията, подразделение на Народни мобилизационни сили, ръководено от Ш., продължавало да контролира контролно-пропускателните пунктове около М. в края на август 2019 г. и отказвало да отстъпи позицията си на власт в региона (Р., 29 август 2019 г.). През февруари 2020 г. десетки хора, които се събират на пътя от М. за Д., поискали изтеглянето на войските на народните мобилизационни сили от М. и равнината Н.. Демонстрантите обвинявали милициите на Ш. за нарушения срещу жителите на равнината в Н.. В същото време член на провинциалния съвет докладва за обиски на дома и нарушения на жителите на М..

Въз основа на посочените данни от многобройни източници на официална и достоверна информация относно страните на произход съдът не кредитира информацията за [населено място], посочена в представени от ответника справка вх.№ МД-432 от 22.07.2019 г., вх.№ МД-426 от 17.07.2019 г. и вх.№ МД-257 от 14.05.2020 г. на Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ. Данните в справките се опровергават от подробно посочената по-горе информация.

Съгласно чл.2, б.„е“ от Директива 2011/95/ЕС „лице, което отговаря на условията за субсидиарна закрила“ означава гражданин на трета държава или лице без гражданство, които не отговарят на условията за бежанец, но за които има сериозни основания да се смята, че ако бъдат изпратени обратно в държавата на произход, биха били изложени на реална опасност от тежки посегателства по смисъла на член 15. Член 15 определя три конкретни вида посегателство, които съставляват удовлетворяване на условията за субсидиарна закрила: б.„а“ - смъртно наказание или екзекуция, б.„б“ - изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание и б.„в“ - тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт. В решението си по делото Е. СЕС описва взаимоотношението между букви а) и б) от член 15, от една страна, и буква в) от член 15, от друга. Съдът отбелязва, че букви а) и б) от член 15 обхващат ситуации, при които молителят за субсидиарна закрила е специфично изложен на опасността от определен вид посегателство, докато буква в) от член 15 обхваща една по-обща опасност от посегателство. Освен това, дефинираните в букви а) и б) от член 15 посегателства предполагат ясна степен на индивидуализация, докато колективните фактори играят съществена роля за прилагането на член 15, буква в). Съдът приема, че по делото не са налице данни за реална *индивидуална* заплаха по отношение на молителя от тежко посегателство като смъртно наказание, екзекуция, изтезание или наказание по смисъла на чл.9, ал.1, т.1 и т.2 ЗУБ.

Според Съдебен анализ – Признаване на статут на международна закрила по Директива 2011/95/ЕС, изготвен през 2018 г. с помощта на ЕСПОУ, може да настъпи припокриване между букви б) и в) от член 15. Ситуация на масово насилие в държава на местоназначение може да е с достатъчно високо ниво на интензивност, за да означава, че всяко връщане в нея задължително би представлявало нарушение на член 15, буква б), който по същество съответства на член 3 от ЕКПЧ. Въпреки, че в

съдебната си практика във връзка с член 3 от ЕКПЧ ЕСПЧ счита, че такъв подход би следвало да се възприема единствено „в най-крайните случаи на масово насилие“, и въпреки факта, че СЕС дава ясно да се разбере, че не всички случаи на забранено експулсиране, основани на член 3 от ЕКПЧ, отговарят автоматично на условията за предоставяне на субсидиарна закрила по член 15, буква б), не може да се изключи възможността молба за субсидиарна закрила да разчита валидно и на двете основания. Според Съдебен анализ на член 15, буква в) от Директива 2011/95/ЕС, изготвен през 2015 г. с помощта на ЕСПОУ, елементът „тежко посегателство“ характеризира естеството и интензивността на наемата в **правата на човека**. За да бъде тази намеса сериозна, тя трябва да бъде с достатъчна тежест. Съществуването на въоръжен вътрешен конфликт може да доведе до предоставяне на субсидиарна закрила само когато сблъсъците между редовните въоръжени сили на дадена държава и една или повече въоръжени групи или между две или повече въоръжени групи бъдат приети, по изключение, за *пораждащи тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила*, по смисъла на член 15, буква в) от Директива 2004/83, тъй като степента на безогледно насилие, която ги характеризира, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи (вж. в този смисъл дело Е., точка 43).

В практиката си СЕС формулира така наречената концепция за „подвижна скала“, т.е. колкото по-способен е молителят да докаже, че е специфично засегнат поради присъщи на личното му положение елементи, толкова по-ниска ще бъде степента на безогледно насилие, която се изисква, за да може той да търси субсидиарната закрила (Е., точка 39; Diakité, точка 31). Обратното също е вярно: по изключение, степента на насилие може да достигне толкова висока интензивност, че цивилно лице да се излага на реална опасност да претърпи посочените тежки посегателства поради самия факт на присъствието си на територията на съответната държава или регион. Видно е, че представата на СЕС за „обща опасност“ е сходна с признаването в съдебната практика на ЕСПЧ във връзка с член 3 от ЕКПЧ на възможността да се твърди, че дадено лице е изложено на реална опасност от тежки посегателства *просто поради присъствието му в ситуация, характеризираща се с изключително висока степен на насилие* и реална заплаха за ограничаване на негови основни човешки права.

В същото Ръководство на ЕСПОУ са цитирани две решения Административният съд на Република С. относно следните фактори, които трябва да бъдат взети под внимание при преценяване на нивото на насилие: смърт и наранявания сред цивилното население в резултат на битки, включително възможна времева динамика на броя на смъртните случаи и нараняванията, брой на вътрешно разселените лица, основни хуманитарни условия в центровете за разселени лица, включително снабдяване с храна, хигиена и безопасност, и степен на „провал на държавата“ в гарантирането на основна материална инфраструктура, ред, здравеопазване, снабдяване с храна, питейна вода. Административният съд на С. е изтъкнал, че защитената стойност във връзка с член 15, буква в) не е просто „оцеляването“ на лицата, търсещи убежище, но също така и забраната *за нечовешко отнасяне (която от своя страна е релевантна и по чл.15, б. “б“)*.

Подобно на това, според разбирането на ВКБООН терминът „безогледно“ обхваща „актове на насилие, които не са насочени към конкретен обект или лице, както и

актове на насилие, които са насочени към конкретен обект или лице, но последиците от които могат да навредят на други“. Последиците от безогледното насилие могат да са както косвени, така и преки. Косвените последици от актовете на насилие, *като пълен срив на законността и обществения ред в резултат на конфликтите, също трябва да се вземат предвид до определена степен*. Сериозен срив на законността и обществения ред, който позволява анархия и престъпност, породили посочените в член 15, буква в) тежки посегателства, може да доведе до безогледно насилие от гледна точка на последиците, макар и не задължително от гледна точка на целта. По подобен начин Държавният съвет на Франция и Държавният съвет на Н. са постановили, че косвените последици от въоръжените конфликти трябва да се вземат под внимание. Също и ВКБООН подчертава в това отношение, че срив на законността и обществения ред в резултат на безогледно насилие или въоръжен конфликт трябва да се взема предвид. По-специално източникът, от който произлиза безогледното насилие, е без значение.

За целите на преценката на личното положение на жалбоподателя като част от 8-членно семейство с 5 малолетни момичета, както и на ситуацията в [населено място] по актуални данни към момента на постановяване на настоящето решение, съдът приема, че към него е приложимо разширението по чл.15, „в“ от Директива 2011/95/ЕО. В Ръководство за И., издадено от Европейска служба за подкрепа в областта на убежището (ЕСПОУ) от м.юни 2019 г. по приложението на чл.15, пар.1, б.„в“ от Директива 2011/95/ЕС, е дадена препоръка, че в *провинция Н. безразборното насилие достига високо ниво и съответно се изисква по-ниско ниво на отделни елементи, за да се покажат съществени основания да се смята, че* цивилен, върнат на територията, ще бъде изправен пред реален риск от сериозни вреди по смисъла на член 15 (в) от Квалификационната директива. Информацията от всички посочени по-горе източници сочи, че семейство с пет дъщери не само трудно би достигнало, но и изобщо невъзможно би се установило да живее в [населено място]. В Доклад на А. интернешънъл от 18.02.2020 г. - [H. rights in the M. E. and N. A.: R. of 2019; I.](#): е посочено, че темпът на възстановяване на места, силно засегнати от конфликта, като регионите в А., Н. и С. ал-Д., е бавен. Според Доклад на Австрийски център за изследвания и документация на страната на произход и убежище (ACCORD), публикуван на 27 април 2020 г. силата на Народни мобилизационни сили (PMF) възпрепятстват възстановяването на града, като спират интернет връзките и влияят върху предаването на земята и пазарите. Касае се за разрушена инфраструктура, която трудно се възстановява. Конкретно за града, от който е семейството, са налице особено тежки последици от въоръжен конфликт, свързани с „провал на държавата“ в гарантирането на основна материална инфраструктура, ред, здравеопазване, снабдяване с храна, питейна вода, които не могат да бъдат преодолені от семейство с 6 деца. Цитираните по-горе данни съдържат съобщение за **8 милиона тона останки от експлозиви**, които остават в [населено място]. Касае се за косвени последици от актовете на насилие, *като пълен срив на законността и обществения ред в резултат на конфликтите и пълен срив на инфраструктура, жизнено необходима за децата, които също трябва да се вземат предвид* особено при съобразяване на висшия интерес на детето, прокламиран като цел на защита от европейската политика в областта на международната закрила.

Както изтъкват национални съдилища на други държави-членки защитената стойност във връзка с член 15, буква в) не е просто „оцеляването“ на лицата, търсещи убежище,

но също така и забраната за *нечовешко отнасяне*. По подобен начин Държавният съвет на Франция и Държавният съвет на Н. са постановили, че косвените последици от въоръжените конфликти трябва да се вземат под внимание. Също и ВКБООН подчертава в това отношение, че срыв на законността и обществения ред в резултат на безогледно насилие или въоръжен конфликт трябва да се взема предвид.

Въз основа на изложеното съдът приема, че степента на насилие в [населено място], конкретно косвените последици от въоръжения конфликт, спрямо семейството на жалбоподателя може да достигне толкова висока интензивност, че в случай на връщането им там, те да бъдат изложени на реална опасност да претърпят посочените тежки посегателства поради самия факт на присъствието си на територията на съответния регион.

С това съдът намира, че по отношение на семейството на кандидата, което подлежи на особена закрила в съответствие с прокламираните принципи за защита на висшия интерес на детето и на цялостта на семейството, е налице и личният елемент по смисъла на „подвижна скала“ от практиката на СЕС (Е., точка 39; Diakiti, точка 31). Децата са уязвима група и от години са лишени от редовно образование. Според С. R. on H. R. P. 2019 – I., изготвен от USDOS (Държавен департамент на САЩ) силите за сигурност от командването на операциите в Н. са изгнали 36 семейства от А., отведени до домовете си, където голяма част от града е в руини и без основни услуги. Семействата, които се връщат на мястото на произход, били изложени на различни видове малтретиране, включително изгонвания, арести, грабежи, сексуално насилие и дискриминация. Особено притеснителна по отношение на малолетните момичета е информацията, посочена в Раздел 6. Дискриминация, обществени злоупотреби и трафик на хора – жени. Относими са и данните за затруднен достъп до образование особено за момичетата. Изложеното обуславя висока степен на лична заплаха спрямо малолетните деца. Не може да се приеме, че висшият интерес на децата, зачитане на правата на човека и на човешко достойнство ще бъдат охранени при евентуално тяхно връщане в [населено място]. Европейската политика в областта на международната закрила изисква намирането на трайни решения за осигуряването на нормални и стабилни условия за всички деца в дългосрочен план, което е трудно съпоставимо в евентуално пътуване и завръщане на семейството в [населено място], където те нямат дом и достъп до образование.

Въз основа на изложеното съдът приема, че по отношение на кандидата е налице основание за предоставяне на хуманитарен статут по чл.9, ал.1, т.3 ЗУБ. Вярно е, че се изисква оценка не само в областта на произход на молителя, но и в други части на държавата, в които може да се намери вътрешна закрила, което е от съществено значение за правилното разглеждане на член 15, буква в). В случая съдът не приема, че са изпълнени предпоставките за вътрешна закрила по чл.8 от Директива 2011/95/ЕО. При разглеждането на обстоятелството дали молителят има основателно опасение от преследване или дали е изложен на реална опасност от тежки посегателства, или дали има достъп до закрила срещу преследване или тежки посегателства в част от държавата на произход в съответствие с чл.8, параграф 1, държавите-членки вземат под внимание в момента, в който се произнасят по молбата, общите условия в тази част на държавата и личните обстоятелства относно молителя в съответствие с член 4. Съдът намира за невъзможно за многочленното семейство да може сигурно и законно да пътува и да получи достъп до [населено място], както и основателно да се очаква от тях да се установят там. Нелогично е да се очаква

семейството да се установи в [населено място], тъй като то няма връзки там. По данни на жалбоподателя и двамата му родители са починали, а той не поддържа връзка с други членове на семейството.

Същевременно, излагането на членовете на семейството на подобни условия на живот – при разрушена инфраструктура на [населено място], липса на дом и затруднен достъп до образование и здравни грижи, би могло да се квалифицира като основание и по чл.15, пар.1, б.“б“ от Директива 2011/95/ЕС – реална опасност от унизително отнасяне.

Дори към момента на произнасяне от страна на административния орган в съответствие с настоящето решение условията на живот в страната на произход да са променени съществено, съдът следва да укаже на органа приложението на принципа non-revoulment, който е в основана на европейската политика за закрила. На дадено лице може да бъде отказана субсидиарна закрила, но то все пак ще бъде защитено от връщане (стр.114 от Съдебен анализ – Признаване на статут на международна закрила по Директива 2011/95/ЕС, изготвен през 2018 г. с помощта на ЕСПОУ).

На последно място, съдът приема за доказано наличието на основание по чл.9, ал.8 ЗУБ по отношение на член от семейството на жалбоподателя – Г. Т. С.. Последователно в хода на административните производства и в настоящето съдебно производство жалбоподателят представя медицински становища от Клиника по педиатрия за лечение на ендокринологични и генетична заболявания, според които детето е с диагноза „хипосоматотропизъм“ – дефицит на растежен хормон. Липсата на лечение би могла не само да доведе до крайно тежко изоставяне в ръста, но и до вторични хормонални проблеми, свързани с липсата на соматотропин. При справка в Министерство на здравеопазването на И. е установено, че в момента страната не осигурява лечение с растежен хормон. Липсвал механизъм за финансово подпомагане на семейството в случай, че то реши да го закупи от друго място. Дадените медицински становища съдържат препоръка от медицинска гледна точка да се преразгледа възможността за осигуряване на пребиваването на детето в България. Безспорно това изисква висшият интерес на детето, който следва да бъде съобразен на първо място в настоящия случай. Както се посочи, той следва да бъде разгледан не само формално, съобразно буквата на закона, както е подходил административният орган, но и в съответствие с общия смисъл, с целта и духа на Директива 2011/95/ЕО, а именно цялостта на семейството и висшите интереси на малолетните деца.

По изложените съображения съдът намира, че жалбата, следва да бъде частично уважена, като решението се отмени частично, а преписката се върне на административния орган за ново произнасяне, при съблюдаване на посочените по-горе указания за тълкуване и прилагане на закона – наличието на основания по чл.15, пар.1, б.“б“ и б.“в“ от Директива 2011/95/ЕС, респ. по чл.9, ал.1, т.2 и т.3 ЗУБ, чл.9, ал.8 ЗУБ, както и относно приложение на принципа non-revoulment.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 АПК, **Административен Съд С. – град, I отделение, 69 състав,**

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба на Т. С. И., ЛНЧ [ЕГН], гражданин на И., [дата на раждане] в [населено място], И., Решение № 7421 от 19.12.2019 г. на председателя на Държавната агенция за бежанците при МС, в частта, с която на основание чл. 75, ал. 1, т.4, във

връзка с чл.9, ал.1, т.2 и т.3 от ЗУБ е отхвърлена молбата му за предоставяне на хуманитарен статут по чл.15, пар.1, б.“б“ и б.“в“ от Директива 2011/95/ЕС, респ. по чл.9, ал.1, т.2 и т.3 ЗУБ и чл.9, ал.8 ЗУБ.

ВРЪЩА преписката на административния орган председател на ДАБ за ново произнасяне по молба за международна закрила рег.№ УП-19349 от 16.07.2019 г. в посочената част при съобразяване на указанията, дадени с настоящето решение.

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Т. С. И., ЛНЧ [ЕГН], гражданин на И., [дата на раждане] в [населено място], И., срещу Решение № 7421 от 19.12.2019 г. на председателя на Държавната агенция за бежанците при МС, в частта, с която на основание чл. 75, ал. 1, т.2 и т.4, във връзка с чл.8 и чл.9, ал.1, т.1 от ЗУБ е отхвърлена молбата му за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут по чл.9, ал.1, т.1 ЗУБ.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния административен Съд на Република България.

СЪДИЯ: